

Eerst herstellen, dan pas kiezen.

Herstelbegroting 2027

Rozendaal Blijft

Het bewonersinitiatief wil:

- Wat het beste is voor de Rozendaalse inwoners (op de langere termijn).
- Een gelijkwaardige vergelijking van alle opties waarmee recht wordt gedaan aan alle belangen.
- Geen tijdsmatige dwang om een keuze te maken.

Daarom:

- Tijdig een alternatieve herstelbegroting.

Deel I - Het waarom achter de herstelbegroting

Herstelbegroting 2027

Rozendaal staat voor twee grote opgaven

- Herstel van de gemeentelijke financiën.
- Een besluit over de bestuurlijke toekomst.
- Beide opgaven zijn belangrijk, maar vragen een eigen afweging.
- Financieel herstel is noodzakelijk, ongeacht het gekozen toekomstscenario.
- Pas daarna kan een zorgvuldige en vrije keuze worden gemaakt.

Een gezonde financiële basis is de voorwaarde voor een vrije keuze.

Twee opgaven, één logische volgorde

Financieel herstel en bestuurlijke toekomst

- Een structureel sluitende begroting is de eerste prioriteit.
- Daarna volgt de keuze over zelfstandigheid of herindeling.
- Beide vraagstukken verdienen een eigen afweging.
- Een besluit onder financiële druk is zelden een vrije keuze.
- De juiste volgorde voorkomt dat de financiële situatie de uitkomst bepaalt.

De juiste volgorde bepaalt de kwaliteit van de beslissing.

Herindeling is geen financieel wondermiddel

Wat leert onderzoek?

- Herindeling is een bestuurlijke keuze, geen financiële maatregel.
- Onderzoek van COELO laat geen structurele kostenbesparing zien.
- Ook onderzoek van de TU Delft bevestigt dit beeld.
- Een fusiegemeente moet dezelfde financiële keuzes maken.
- Financieel herstel blijft noodzakelijk, ongeacht de bestuursvorm.

Herindeling verandert de bestuursgrenzen, niet de financiële werkelijkheid.

Waarom nu financieel herstellen?

De noodzaak van een sluitende begroting

- De provincie verlangt een structureel en reëel sluitende begroting.
- Zonder herstel dreigt preventief financieel toezicht.
- Daarmee neemt de gemeentelijke beleidsvrijheid sterk af.
- Ook richting een eventuele fusiepartner is een gezonde begroting essentieel.
- Financieel herstel houdt de regie bij Rozendaal.

Wie zijn financiën op orde heeft, houdt de regie over zijn toekomst.

Financieel herstel creëert keuzevrijheid

Een sterke uitgangspositie

- Financieel herstel is geen doel op zich.
- Het creëert ruimte voor een eerlijke vergelijking van alle scenario's.
- Zelfstandigheid én herindeling kunnen dan objectief worden beoordeeld.
- De keuze wordt gebaseerd op inhoud, niet op financiële noodzaak.
- Dat leidt tot een sterker en beter onderbouwd besluit.

Financieel herstel vergroot de keuzevrijheid.

De toekomst van Rozendaal

Waar moet de keuze uiteindelijk over gaan?

- Wat is op lange termijn het beste voor de inwoners?
- Financiële houdbaarheid en bestuurskracht zijn belangrijk.
- Ook kwaliteit van dienstverlening telt mee.
- Daarnaast is de waarde van lokaal bestuur en betrokkenheid van inwoners relevant.
- Alleen een gelijkwaardige vergelijking doet recht aan alle belangen.

De toekomst van Rozendaal verdient een keuze op inhoud, niet op financiële druk.

De tijd dringt

Meerdere tijdslijnen

1 - Toekomstbeeld Rozendaal

Participatie inwoners

Keuze door raad

2 – Planning & controlcyclus

Jaarrekening 2025

Begroting 2027

3 – Evaluatie afspraken Rheden

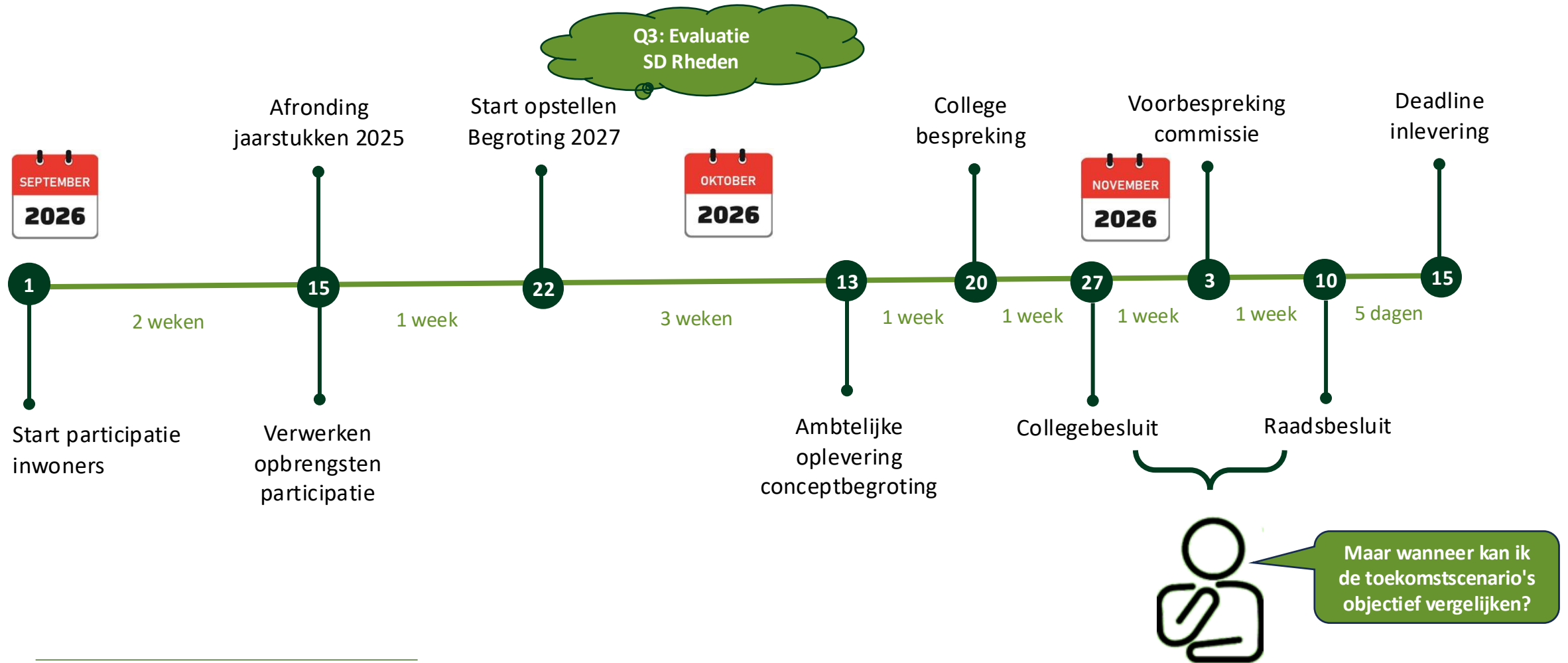
3^e kwartaal

4 – Benoeming nieuwe burgemeester

Begin 2027

De tijd dringt

De huidige financiële planning is (te) krap

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2026

Auteur begroting + presentatie: Hans Buijtelaar
voormalig wethouder Financiën

Conclusie

Eerst herstellen, Dan kiezen.

- Herstel het structurele begrotingsevenwicht.
- Versterk de organisatie en de financiële positie.
- Vergelijk daarna alle toekomstscenario's objectief.
- Neem geen onomkeerbare beslissing onder tijdsdruk.
- Kies uiteindelijk voor het scenario dat het beste is voor Rozendaal.

Geen keuze uit noodzaak, maar een keuze uit overtuiging.

Deel II – Hoe gaan we herstellen

Het financiële beeld conform Moventem-rapport

Opgave en maatregelen

	(* €1,-)	2027	2028	2029	2030
FINANCIËLE OPGAVE					
Saldo bij vaststelling begroting 2026		-225.217	-263.976	-197.525*	-197.525**
Autonome Ontwikkelingen		-352.248	-344.948	-399.948	-493.141
Financiële opgave		-577.465	-608.924	-597.473	-690.666
MAATREGELEN					
Bezuinigingen		155.999	155.999	155.999	155.999
Lastenverhoging		307.500	287.500	267.500	247.500
Maatregelen		463.499	443.499	423.469	403.499
BEGROTINGSSALDO		-113.966	-165.425	-174.004	-287.167

* Begrotingssaldo 2029 in begroting 2026-2029 kent fout bij lasten prg. 6 Sociaal Domein. Saldo in 2029 is hierdoor geen -208.020 maar -197.525

** Geëxtrapoleerd

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2020

Auteur begroting + presentatie: Hans Buijtelaar
voormalig wethouder Financiën

De financiële opgave

Nadere analyse

1. De autonome ontwikkelingen:

- a. Splits in structurele (S) en incidentele (I) ontwikkelingen.
- b. Voldoen ze aan de 3 O's? (Onvoorzien, Onvermijdbaar en Onuitstelbaar)

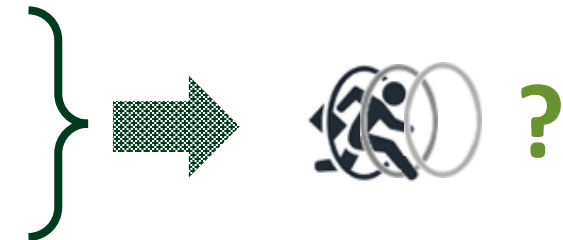
2. Vul ontbrekende ontwikkelingen aan:

- a. Raadsbesluiten: Welke besluiten met financiële impact zijn na vaststelling begroting 2026-2029 genomen?
- b. Wet- en regelgeving: wat mist bij de autonome ontwikkelingen?
- c. Verbonden partijen: gevolgen begroting 2027 voor bijdrage Rozendaal?

Autonome ontwikkelingen nader bekeken

1a. Splitting structureel/incidenteel

(* €1,-)	2027	2028	2029	2030
AUTONOME ONTWIKKELINGEN				
Totaal	-352.248	-344.948	-399.948	-493.141
Waarvan incidenteel	-62.300	-	-	-
Autonome ontwikkelingen - STRUCTUREEL	-289.948	-344.948	-399.948	-493.141
Gespecificeerd				
1. Raad / college	-24.250	-24.250	-24.250	-27.650
2. Rheden – sociaal domein	-145.000	-200.000	-255.000	-310.000
3. Ambtelijk apparaat	-95.000	-95.000	-95.000	-95.000
4. Raadsbesluit MJOP-wegen	-	-	-	-34.793
5. Overig structureel autonoom	-25.698	-25.698	-25.698	-25.698
	-289.948	-344.948	-399.948	-493.141

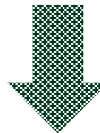

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

1. Raad / college

Toename kosten camerasysteem raad	€	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Informatie-uitwisseling raad	€	-11.500	-11.500	-11.500	-11.500
13 ^e maand uitkering raad	€	-11.750	-11.750	-11.750	-11.750
Screening wethouders	€	-	-	-	-3.400
		-24.250	-24.250	-24.250	-27.650

Toename kosten camerasysteem raad	€	-	-1.000	-1.000	-1.000
Informatie-uitwisseling raad	€	-	-11.500	-11.500	-11.500
13 ^e maand uitkering raad	€	-	-11.750	-11.750	-11.750
Screening wethouders	€	-	-	-	-
		-	-24.250	-24.250	-24.250

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten Sociaal Domein 2026	€	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Ingroei bijdrage apparaatskosten 2027 e.v.	€	-55.000	-110.000	-165.000	-220.000
		-145.000	-200.000	-255.000	-310.000

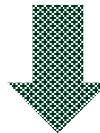

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

3. Ambtelijk apparaat

Beschikbaarheidsvergoeding	€	-15.000	-15.000	-15.000	-15.000
Uitbreiding capaciteit veiligheid	€	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Uitbreiding capaciteit VTH	€	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
Uitbreiding capaciteit Handhavingsjurist	€	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Meerkosten inzet en ICT voor Woo	€	-5.000	-5.000	-5.000	-5.000
		-95.000	-95.000	-95.000	-95.000

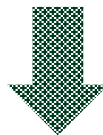
Beschikbaarheidsvergoeding	€	-7.500	-7.500	-7.500	-7.500
Uitbreiding capaciteit veiligheid	€	-	-25.000	-50.000	-50.000
Uitbreiding capaciteit VTH	€	-	-2.500	-5.000	-5.000
Uitbreiding capaciteit Handhavingsjurist	€	-	-10.000	-20.000	-20.000
Meerkosten inzet en ICT voor Woo	€	-	-2.500	-5.000	-5.000
		-7.500	-47.500	-95.000	-95.000

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

4. Raadsbesluit MJOP-wegen

Kapitaallasten door wijziging MJOP	S	-	-	-	-34.793
		-	-	-	-34.793

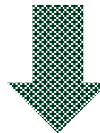
Raadsbesluit ≠ 3 O's

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

5. Overig structureel autonoom

Weerbaarheid	S	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Implementatie Omgevingswet	S	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Verkiezingen	S	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000
Vrijval bijdragen ABP	S	43.302	43.302	43.302	43.302
		-25.698	-25.698	-25.698	-25.698

Weerbaarheid *	S	-	-12.500	-25.000	-25.000
Implementatie Omgevingswet	S	-	-40.000	-40.000	-40.000
Verkiezingen	S	-	-	-	-
Vrijval bijdragen ABP	S	43.302	43.302	43.302	43.302
		43.302	-9.198	-21.698	-21.698

* De wettelijke taakverdeling voor risicocommunicatie / weerbaarheid (campagne Denk Vooruit) loopt voor een belangrijk deel via de veiligheidsregio's. Er ligt geen zelfstandige wettelijke verplichting bij de gemeente. (bron: nieuwsbericht van de Inspectie Justitie en Veiligheid van 17 april 2025)

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2020

Auteur begroting + presentatie: Hans Buijtelaar
voormalig wethouder Financiën

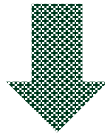
Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Gemaakte afspraken:

- DVO 2015 Afspraken over dienstverlening van Rheden aan Rozendaal
- Addendum 2024 Herziening o.a. over verrekening kosten en periodiek overleg

Art 3.2 Vergoeding van kosten

Voor de verrekening van kosten die Rheden ten behoeve van Rozendaal maakt onderscheiden partijen de volgende componenten:

- Maatwerkvoorzieningen;
- Algemene Voorzieningen;
- Apparaatskosten;
- Incidentele kosten voor projecten en pilots;
- Meerwerk in het kader van nieuwe taken, crisisaanpak of een wijziging in opzet van de apparaatskosten.

Uitgangspunt bij de bepaling van de kosten is een vergoeding op basis van de werkelijke kosten die Rheden maakt voor haar taakuitvoering.

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Vergoeding van kosten:

De maatwerkvoorzieningen

Directe en indirecte verstrekkingen aan cliënten zoals uitkeringen en trajecten voor inwoners van Rozendaal worden op basis van werkelijke kosten bij Rozendaal in rekening gebracht. De facturering gebeurt per kwartaal.

Algemene voorzieningen

De verrekening van kosten van het (mede)-gebruik van algemene voorzieningen is vooralsnog gebaseerd op lopende separate afspraken. Deze verrekening zal in 2024 worden geëvalueerd.

Incidentele kosten

Incidentele kosten zijn kosten voor projecten en pilots die niet behoren tot het standaard takenpakket, maar die tijdelijk worden ingezet. Voor deze projecten geldt vaak een aparte financiering via subsidie of rijksbudget. Partijen treden over incidentele kosten in overleg indien hier aanleiding toe is.

Apparaatskosten

De verrekening van kosten van het Rhedens ambtelijk apparaat (beleid, uitvoering, ondersteuning en management) is gebaseerd op:

- (a) de begrote personeelsformatie en -lasten van de afdeling Samenleving;,,
- (b) een opslag van 35% voor overhead kosten;
- (c) naar rato van het aantal inwoners, gecorrigeerd (50%) voor het aandeel cliënten en,
- (d) met een opslag van 5% voor onvoorzien.

De verrekening van apparaatskosten wordt op basis van voorcalculatie bij aanvang van het kalenderjaar volledig gefactureerd (voor 25 februari).

Meerwerk in het kader van nieuwe taken, crisisaanpak of wijziging in opzet van de apparaatskosten

Als er sprake is van meerwerk in het kader van nieuwe taken, crisisaanpak of een wijziging in opzet van de apparaatskosten treden partijen hierover in overleg om te bezien of deze uitvoeringsafspraken moeten worden gewijzigd.

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten:

Specificatie bij Addendum

Afdeling Samenleving (Rheden)	(* €1,-)	2024	2025	2026	2027
Begroting		10.988.050	11.192.419		
CAO stijging (5%) 2024		549.403	549.403		
CAO stijging (5%) 2025		-	587.091		
Overhead (35%)		4.038.109	4.315.119		
Totale apparaatskosten		15.575.562	16.655.032		
Aandeel Rozendaal o.b.v. inwonertal (3,89%)*		605.224	646.742		
Reductie i.v.m. lagere zorgvraag (50%)		302.612	323.371		-
Onvoorzien (5%)		15.131	16.169		
Apparaatskosten		317.743	339.540	434.000	868.000**
Stijging t.o.v. jaar ervoor		-	21.797	94.460	434.000

* Als basis voor het aantal inwoners wordt de Meicirculaire 2023 aangehouden.

** Zoals per brief d.d. 30 april 2026 is aangekondigd

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten:

Begroting Afd. Samenleving

- Gemiddelde werkgeverskosten van €82.000 per fte, 11 mln. totaal = ca. 130 FTE
- Afdeling Samenleving Rheden kent 8 teams:
 - Beleid samenleving
 - Wmo
 - Inkomen
 - Financiële hulpverlening
 - Jeugd
 - Werk, Participatie en Inburgering
 - KCC / Burgerzaken
 - Sport in Rheden
- Rozendaal draagt ook bij aan kosten KCC/Burgerzaken en Sport → klopt dat?
- Toeslag voor overhead van 35%
 - Is er een onderbouwing voor dit percentage?

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten:

CAO

- In berekening is CAO stijging in 2024 +5%, in 2025 +5%
- In werkelijkheid:

2024

- Per 1 jan. +4,75%
- Per 1 okt. +1,25%
- Effectief per jaar **+5,08%**

Te weinig betaald € 500

2025

- Per 1 apr. +2,00%
- Per 1 okt. +1,85%
- Effectief per jaar **+1,96%**

Te veel betaald € 9.314

2026

- Stijging app.kn **+27,8%**
- Stijging CAO nominaal €35 per 1 jul.: 1,25%

2027

- Stijging app.kn **+50% ??**
- Stijging CAO per 1 jan.: 1,6%

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten*:

Zorgbehoefte

Zorgbehoefte (aantal unieke cliënten)	Rheden			Rozendaal		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
BUIG	979	961	926	7	7	6
Bijzondere bijstand	1.452	1.528	1.467	6	14	6
Wmo	5.899	5.223	5.102	65	74	85
Jeugdzorg	3.166	2.378	2.159	45	40	54
Totaal	11.496	10.090	9.654	123	135	151
<i>Aandeel van de bevolking*</i>	26,47%	23,23%	22,23%	7,00%	7,59%	8,60%

* Als basis voor het aantal inwoners voor de jaren 2020-2022 wordt de Meicirculaire 2023 aangehouden.

Het overzicht in het addendum 2024 bevat een fout in het weergegeven aandeel bij Rozendaal – in bovenstaand overzicht staat het juiste aandeel.

* o.b.v. Addendum 2024

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten*

Relatieve zorgbehoefte

(op 1 januari)	2020	2021	2022
Aantal inwoners (A)			
Gemeente Rheden	43.492 (96,30%)	43.533 (96,21%)	43.616 (96,14%)
Gemeente Rozendaal	1.673 (3,70%)	1.715 (3,79%)	1.754 (3,86%)
	45.165	45.248	45.370
Zorgbehoefte (B)			
Gemeente Rheden	11.496 (98,94%)	10.090 (98,68%)	9.654 (99,47%)
Gemeente Rozendaal	123 (1,06%)	135 (1,32%)	151 (1,56%)
	11.619	10.225	9.705
Relatieve zorgbehoefte B÷A			
Gemeente Rheden	102,74%	102,57%	102,41%
Gemeente Rozendaal	28,65%	34,83%	39,90%

Inwoneraantallen o.b.v. CBS cijfers

Apparaatskosten

Basis	Begrote apparaatskosten Rheden
+35%	Opslag overheadkosten
-50%	I.v.m. beperkte zorgvraag Rozendaal
+5%	Onvoorzien

* o.b.v. Addendum 2024

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2020

Auteur begroting + presentatie: Hans Buijtelaar
voormalig wethouder Financiën

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten *:

Kosten per dossier

	(* €1,-)	2024	2025
APPARAATSKOSTEN			
Rheden		15.257.819	16.304.493
Rozendaal		317.743	339.540
Apparaatskosten totaal		15.575.562	16.644.032
AANTAL UNIEKE CLIËNTEN **			
		2020	2022
Rheden		11.496	9.654
Rozendaal		123	151
KOSTEN PER DOSSIER			
Rheden		1.327	1.580
Rozendaal		2.583	2.104
VERSCHIL PER DOSSIER		1.256	524

* o.b.v. Addendum 2024

** cijfers voor 2024 en 2025 ontbreken

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2026

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Conclusies:

- Check meebetalen aan KCC/Burgerzaken en Sport
- Berekende CAO stijging 2025 is te hoog geweest
- Stijging van app.kosten in 2026 (+27,8%) is niet te onderbouwen met CAO stijging
- In 2020-2022 lag relatieve zorgvraag Rozendaal tussen 29-40%
- Op basis van gelijkblijvende zorgvraag is er in 2024/2025 ca. 10% teveel betaald
- Kosten per dossier liggen in Rozendaal substantieel hoger
- Het is onwaarschijnlijk dat relatieve zorgvraag van 40% ('22) naar 100% ('27) stijgt

• Het schrappen van de korting op apparaatskosten lijkt ongefundeerd

Evaluatie 3^e kwartaal? herberekening nodig met geactualiseerde gegevens.

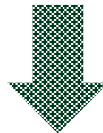
-> afwending aangekondigde kostenstijging en terugvordering app.kn. 2024-2026.

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

1b. Criterium 3 O's?

2. Rheden - Sociaal Domein

Apparaatskosten Sociaal Domein 2026	S	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Ingroei bijdrage apparaatskosten 2027 e.v.	S	-55.000	-110.000	-165.000	-220.000
		-145.000	-200.000	-255.000	-310.000

Apparaatskosten Sociaal Domein 2026	S	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Ingroei bijdrage apparaatskosten 2027 e.v.	S	-	-	-	-
		-90.000	-90.000	-90.000	-90.000

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - structureel

Structureel - herzien

Autonome ontwikkeling – herzien	(* €1,-)	I/S	2027	2028	2029	2030
Raad / college		S	-	-24.250	-24.250	-24.250
Rheden		S	-90.000	-90.000	-90.000	-90.000
Ambtelijk apparaat		S	-7.500	-47.500	-95.000	-95.000
Overig structureel		S	43.302	-9.198	-21.698	-21.698
STRUCTURELE AUTONOME ONTWIKKELINGEN			-54.198	-170.948	-230.948	-230.948

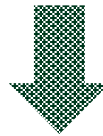
Rheden o.b.v. 50% korting op apparaatskosten

Ontbrekende ontwikkelingen

Na vaststelling begroting 2026

2a - Genomen raadsbesluiten met financiële consequenties

Vervanging kunstgrasvelden – kap.lasten*	S	?	?	?	?
MJOP-wegen 2027-2030	S	-	-	-	-34.793
Digitale weerbaarheid	S	-20.500	-20.500	-20.500	-20.500
		-20.500	-20.500	-20.500	-55.293

Vervanging kunstgrasvelden – kap.lasten*	S	?	?	?	?
MJOP-wegen 2027-2030	S	-	-	-	-34.793
Digitale weerbaarheid	S	-	-20.500	-20.500	-20.500
		-	-20.500	-20.500	-55.293

* Financiële gevolgen zijn niet in het raadsvoorstel opgenomen

N.B.: het verdient aanbeveling om de besluiten m.b.t. MJOP-wegen (16 sept. 2025 en 26 mei 2026) geheel terug te draaien.

Ontbrekende ontwikkelingen

Na vaststelling begroting 2026

2b – Wet- en regelgeving

Salarisverhoging B&W *	S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Aanpassing ambtelijke loonkosten **					
CAO – per 1 jul. 2026 (+1,25%) – al verwerkt in begr.??	S	-21.704	-21.704	-21.704	-21.704
CAO – per 1 jan. 2027 (+1,6%)	S	-28.129	-28.129	-28.129	-28.129
		-49.833	-49.833	-49.833	-49.833

* Gevolg van de nieuwe CAO van het Rijk

** Op basis van gemeentelijke loonkosten in 2026: € 1.736.331

Ontbrekende ontwikkelingen

Na vaststelling begroting 2026

2c - Verbonden partijen

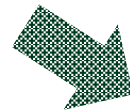
Bijdrage verbonden partijen	(* €1,-)	I/S	2024	2025	2026	2027
Gemeenschappelijke regelingen						
VGGM		S	227.158	268.763	281.679	289.625
Gelders Archief		S	12.722	13.673	13.984	14.194
ODRA		S	35.000	44.000	40.000	-
ODGM		S	-	-	-	51.000
BVO DRAN		S	56.974	56.753	61.353	61.353*
MGR SDCG		S	89.620	106.584	115.423	133.691
GMR		S	17.000	n.b.	17.809	18.544
Stichtingen en verenigingen						
VNG		S	11.216	12.057	12.378	12.712
K80		S	2.200	2.200	2.200	2.200
Stichting Veilig Thuis		S	14.461	16.800	n.b.***	n.b.***
Coöperatie en vennootschappen						
Circulus**		S	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
TOTAAL			466.351	520.830	561.626	600.119
• geëxtrapoleerd ** de kosten voor afvalverwerking worden 1-op-1 doorbelast via de afvalstoffenheffing *** bedrag van 2025 opgenomen						
						+ 38.493

Autonome ontwikkelingen nader bekeken - incidenteel

1b. Criterium 3 O's

Incidenteel

Autonome ontwikkeling	(* €1,-)	I/S	2027
Incidenteel			
Raad / college			
Vergoeding vertrouwenscommissie	I		-2.300
Ambtelijk apparaat			
Opleiding/inrichting applicatie reisdoc.	I		-5.000
Inzet t.b.v. nieuw beleid VTH	I		-50.000
Inzet t.b.v. IHP (onderwijs)	I		-5.000
INCIDENTELE AUTONOME ONTWIKKELINGEN			-62.300

Autonome ontwikkeling - herzien	(* €1,-)	I/S	2027	2028	2029	2030
Incidenteel						
Raad / college						
Vergoeding vertrouwenscommissie	I		-1.380	-	-	-
Screening wethouders	I		-	-	-	-3.400
Dotatie reserve Verkiezingen	I		-4.000			-12.000
Ambtelijk apparaat						
Opleiding/inrichting applicatie reisdoc.	I		-5.000	-	-	-
Inzet t.b.v. nieuw beleid VTH	I		-	-40.000	-	-
Inzet t.b.v. IHP (onderwijs)	I		-2.500	-	-	-
INCIDENTELE AUTONOME ONTWIKKELINGEN			-12.880	-40.000	-	-15.400

Financiële opgave

Op basis van Moventem

	(* €1,-)	2027	2028	2029	2030
Saldo bij vaststelling begroting 2026		-225.217	-263.976	-197.525	-197.525
Autonome Ontwikkelingen		-352.248	-344.948	-399.948	-493.141
Financiële opgave		-577.465	-608.924	-597.473	-690.666

Financiële opgave

Herzien

	(* €1,-)	I/S	2027	2028	2029	2030
Saldo bij vaststelling begroting 2026			-225.217	-263.976	-197.525	-197.525*
Rijkscirculaires m.b.t. gemeentefonds		S	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Autonome ontwikkelingen - herzien		S	-54.198	-170.948	-230.948	-230.948
Effecten college- en raadsbesluiten (t/m juli 2026)		S	-	-20.500	-20.500	-55.293
Wet- en regelgeving (CAO)		S	-49.833	-49.833	-49.833	-49.833
Verbonden partijen		S	-38.493	-38.493*	-38.493*	-38.493*
Financiële opgave herzien - STRUCTUREEL			-367.741	-543.750	-537.299	-572.092
Vergoeding vertrouwenscommissie		I	-1.380	-	-	-
Screening wethouders		I	-	-	-	-3.400
Dotatie Reserve Verkiezingen		I	-4.000	-	-	-12.000
Opleiding/inrichting applicatie reisdocumenten		I	-5.000	-	-	-
Inzet t.b.v. nieuw beleid VTH		I	-	-40.000	-	-
Inzet t.b.v. IHP (onderwijs)		I	-2.500			
Financiële opgave herzien - INCIDENTEEL			-12.880	-40.000	-	15.400

* Geëxtrapoleerd

** Exclusiefsalarisverhoging bestuurders per 1 juli 2026

Begrotingssaldo

Op basis van Moventem

	(* €1,-)	2027	2028	2029	2030
Saldo bij vaststelling begroting 2026		-225.217	-263.976	-197.525	-197.525
Autonome ontwikkelingen - structureel		-389.948	-344.948	-399.948	-493.141
Financiële opgave		-515.165	-608.924	-597.473	-690.666
Maatregelen					
Bezuinigingen		155.999	155.999	155.999	155.999
Lastenverhoging		307.500	287.500	267.500	247.500
Maatregelen		463.499	443.499	423.499	403.499
BEGROTINGSSALDO	structureel	-51.666	-165.425	-174.004	-287.167
	incidenteel	-62.300	-	-	-

Begrotingssaldo

Op basis van herziening

	(* €1,-)	2027	2028	2029	2030
Lasten		-6.806.974	-6.921.641	-7.150.806	-7.150.806
Baten		6.362.307	6.496.323	6.725.907	6.725.907
Mutatie reserve		219.449	161.342	227.373	227.373
Saldo bij vaststelling begroting 2026		-225.217	-263.976	-197.525	-197.525
Autonome ontwikkelingen HERZIEN – structureel *		-54.198	-170.948	-230.948	-230.948
Effecten college- en raadsbesluiten (t/m juli)		-	-20.500	-20.500	-55.293
Wet- en regelgeving (CAO)		-49.833	-49.833	-49.833	-49.833
Verbonden partijen		-38.493	-38.493	-38.493	-38.493
Financiële opgave - structureel		-367.741	-543.750	-537.299	-572.092
Maatregelen					
Bezuinigingen		155.999	155.999	155.999	155.999
Lastenverhoging		307.500	287.500	267.500	247.500
Maatregelen		463.499	443.499	423.499	403.499
BEGROTINGSSALDO	structureel	95.758	-100.251	-113.800	-168.593
	incidenteel	-12.880	-40.000	-	-15.400

* Inclusief stijging Rheden Sociaal Domein vanaf 2026 (90.000)

Eerst herstellen, dan pas kiezen

Definitieve versie – 12.08.2020

Exclusief aanvullende maatregelen

Maatregelen

Programma 0 - Bestuur en ondersteuning

M.0.1 – Aframen onderuitputting Subsidies	2027 e.v.: €6.000
M.0.2 – Aframen onderuitputting Communicatie	2027 e.v.: €10.000
M.0.3 – Aframen onderuitputting Accountant	2027 e.v.: €3.000
M.0.4 – Aframen onderuitputting Onvoorzien	2027 e.v.: €9.999
M.0.5- Aansluiting bij andere Rekenkamer	2027 e.v.: €5.000
M.0.6 - Opzeg weinig gebruikte abonnementen	2027 e.v.: €1.000
M.0.7 - Versoberen representatiebudget	2027 e.v.: €5.000
M.0.8 - Stopzetten Kinderburgemeester en Jongerenraad	p.m.
M.0.9 - Deeltijdpercentage wethouders van 55% naar 50%	p.m.
M.0.10 - Openingstijden balie terugbrengen	p.m.
M.0.11 - Telefonische bereikbaarheid aanpassen	p.m.
M.0.12 – Kanaalsturing	p.m.
M.0.13 - Verlengen afschrijvingstermijnen	p.m.
M.0.14 – Huwelijksleges	2027 e.v.: €7.500
M.0.15 – Overige leges aanpassen	p.m.
M.0.16 - Kostendekkendheid rioolheffing	p.m.
M.0.17 - Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	p.m.
M.0.18 – OZB versnelde aanpassing naar niveau Rheden	2027: €100.000 2028: €80.000 2029: €60.000 2030 : €40.000 2031: €20.000
M0.19 – OZB aanpassing naar Artikel 12 norm	2027 e.v.: €200.000
M0.20 – Invoering forenzenbelasting	p.m.
M0.21 – Invoering toeristenbelasting	p.m.
M0.22 – Terugdringen ziekteverzuim en vermindering inhuur	p.m.

-3.048.388 44,78% van totale lasten
5.336.460

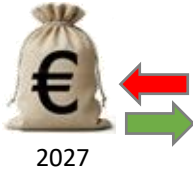
Soort leges	Kosten incl. overhead en btw	Geraamde opbrengst	Dekkingspercentage
Burgerlijke stand	106.603	45.632	43%
Huwelijken	26.786	14.420	54%
APV-vergunningen	6.336	515	8%
Reinigingsrecht	283.397	280.700	99%
Rioolrecht	169.541	165.109	97%
Grafleges/rechten	84.491	84.500	100%
Omgevingsvergunning bouwen*	58.673	50.000	85%
Totaal	735.828	640.876	87%

Vershil = €94.952

Maatregelen

Programma 1 - Veiligheid

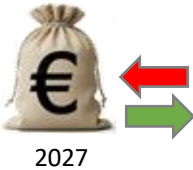
GEEN MAATREGELEN

-224.723 3,30% van totale lasten
530

Programma 2 – Verkeer en Vervoer

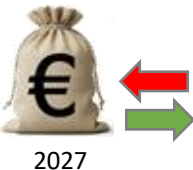
M.2.1 – Aframen onderuitputting gladheidsbestrijding	2027 e.v.: €2.000
M.2.2- Terugdraaien raadsbesluit MJOP-wegen	p.m.

-263.523 3,87% van totale lasten
-

Programma 3 - Economie

GEEN MAATREGELEN

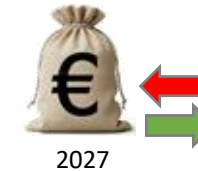

-2.705 0,04% van totale lasten
-

Maatregelen

Programma 4 - Onderwijs

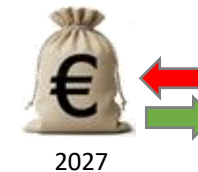
M.4.1 – Huisvesting Rheden in doordecentralisatie	2027 e.v. €21.000
M.4.2 – Verleggen kosten onderwijs	p.m.
M.4.3 – Het Rhedens op grondgebied Rheden	p.m.
M.4.4 – Afstoten gemeentelijke delen IKC Dorpsschool	p.m.
M.4.5 – Nieuwe verordening leerlingenvervoer	p.m.

-705.748 10,37% van totale lasten
99.646

Programma 5 – Openbaar groen, sport, cultuur en recreatie

M.5.1 – Uitbesteden beheer openbare ruimte	2027 e.v.: €20.000
M.5.2 – Versoberen meerjaren aanpak bomen	2027 e.v.: €70.000
M.5.3 – Aanpassen onderhoudsniveau buitenruimte	p.m.
M.5.4 – Aanpassen subsidies sport, cultuur en recreatie	p.m.

-270.275 3,97% van totale lasten
-

Programma 6 – Sociaal Domein

M.6.1 – Bevriezen alle bovenwettelijke en preventieve regelingen	p.m.
M.6.2 – Stopzetten pilots	p.m.
M.6.3 – Aanscherpen voorwaarden m.b.t. wettelijke regelingen	p.m.

-1.381.331 20,29% van totale lasten
129.736

Maatregelen

Programma 7 - Volksgezondheid en milieu

M.7.1 – Verminderen onderhoud begraafplaats	2027 e.v.: €3.000
M.7.2 – Versoberen programma 'Actief Ouder Worden'	p.m.
M.7.3 – Versoberen Sport- en Preventieakkoord Rheden-Rozendaal	p.m.
M.7.4 – Stopzetten / versoberen deelname 'Velp-Rozendaal Samen Gezond 2030'	p.m.
M.7.5 – Versoberen aanpak 'Welzijn op recept' (Incluzio)	p.m.
M.7.6 – Vertragen uitvoering verbreed Gemeentelijk rioleringsplan (vGRP)	p.m.

-792.705 11,65% van totale lasten
744.435

Programma 8 – Volkshuisvesting, RO en stedelijke vernieuwing

M.8.1 – Nader te bepalen	p.m.
--------------------------	------

-117.576 1,73% van totale lasten
51.500

Maatregelen - incidenteel

Afromen (deel) niet gebruikte reserves

	Begroot 1-1-2025	Begroot 1-1-2026	Begroot 1-1-2027	Begroot 1-1-2028	Begroot 1-1-2029
A. Algemene reserve					
Mobiel	3.688.131	3.577.403	3.577.403	3.577.403	3.577.403
subtotaal A	3.688.131	3.577.403	3.577.403	3.577.403	3.577.403
B. Bestemmingsreserves					
Reserve monumenten	20.959	20.959	20.959	20.959	20.959
Reserve sociaal domein	242.866	242.866	242.866	242.866	242.866
Reserve gemeentehuis	109.311	35.997	42.683	49.369	56.055
Reserve digitalisering	12.708	0	0	0	0
Reserve fietspaden	63.264	63.264	63.264	63.264	63.264
Reserve wegen	113.814	168.717	18.717	13.517	48.517
Reserve begraafplaats	18.913	18.913	18.913	18.913	18.913
Reserve Energietransitie	315.951	235.951	235.951	235.951	235.951
Reserve onderhoud gymzaal	0	1.700	3.450	5.250	7.100
Reserve dekking kapitaallast	4.760.107	4.602.608	4.429.824	4.257.089	4.082.211
subtotaal B	5.657.893	5.390.975	5.076.627	4.907.178	4.775.836

dekking voor incidentele opgave

Deel III – Wat is er *nu* nodig

Acties

Gesprek Rheden

- Zo snel mogelijk: evaluatie inzet Sociaal Domein:
 - Apparaatskosten: inzetten op behoud van minimaal 50% korting.
 - Afspraken voorlopige voortzetting inzet voor Rozendaal.
- Uitkomst is van belang voor begroting 2027.

Gesprek Provincie Gelderland

- Vooraf doorspreken van maatregelenpakket als toets op toezichteisen

Gesprek met samenleving & raad

- Welke maatregelen kunnen op voldoende draagvlak rekenen?

Aanvullende acties

Vorming Reserve Bezuinigingen

- Ter dekking van frictiekosten, ingroei op bezuinigingen, etc..
- Omvang 500K

Toetsen en aanvullen maatregelen

- Toetsen van genoemde maatregelen op ‘hardheid’:
 - Financieel: levert het een bijdrage aan de opgave en is dat ook tijdig?
 - Juridisch: wordt de maatregel niet gestuit door vigerende wet- en regelgeving?
- Welke extra maatregelen zijn er nog te benoemen?

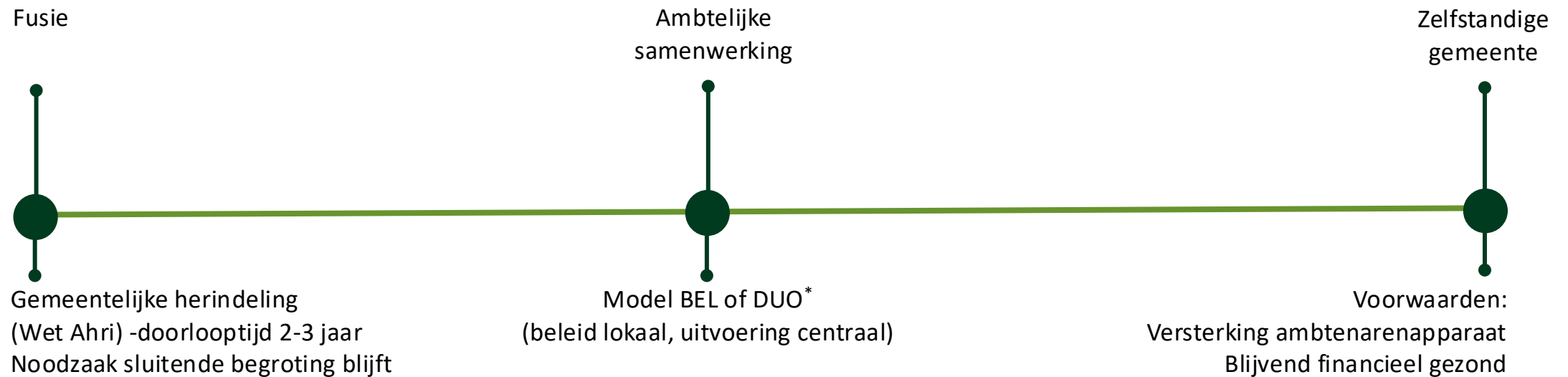
Meer maatregelen

- Levert keuzemogelijkheden
- Biedt ruimte om jaren 2028 e.v. ‘te dichten’

Deel IV - Toekomstscenario

Een sluitende begroting 2027 – en dan?

Welke mate van zelfstandigheid kunnen / willen we behouden?

* BEL = Blaricum, Eemnes, Laren
DUO = Diemen, Uithoorn, Ouder-Amstel

Eerst herstellen, dan pas kiezen.